Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 14 квітня 2009 року № 15 (283)

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Шановні співвітчизники! Побратими!

Наступної неділі зворушливими церковними дзвонами учергове обізветься до нас Великдень, що об'єднує всіх нас вірою у перемогу світла над темрявою, добра над злом, життя над смертю, наповнить нас вірою у вічність кожної душі, що прийняла посвяту Богу й Україні.

Пасха Христова – велике релігійне і національне свято. Не раз історія водила український народ складними шляхами, проте Божа сила кожного разу виводила його з темряви до світла. Віримо, що й сьогодні, у час світової скрути, коли наш народ потребує єдности, Господь подарує нам мудрість і виведе на правильну дорогу.

Величне свято Воскресіння Христового спонукає кожного з нас вкотре замислитися над вічними цінностями християнської моралі, дає нам добру нагоду наповнити свої серця любов'ю і добротою, зміцнює духовно. Направимо наші молитви, світлі помисли на добрі справи відродження Української Нації і ствердження Української Держави.

Усіх господніх ласк від імені Конгресу Українських Націоналістів засилаємо кожній українській родині, кожному нашому співвітчизнику.

Воістину Христос Воскрес!

Олексій ІВЧЕНКО,
голова Конгресу
Українських Націоналістів

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ

Патріарха Київського і всієї Руси-України ФІЛАРЕТА

Преосвященним архіпастирям, боголюбивим пастирям, чесному чернецтву та всім вірним Української Православної Церкви Київського Патріархату

Дорогі браття і сестри!
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

В цьому році християни святкують Воскресіння Христове в умовах світової фінансової кризи. Гнів Божий відчули на собі всі країни, в тому числі і Україна. Як нам радіти пасхальною радістю, коли скорбота прокотилася по всьому світу і доторкнулася до сердець безлічі людей? Чи треба нам радіти в таких умовах? Не просто треба, але й необхідно!

Ученики Ісуса Христа плакали і ридали, коли їхнього Учителя розіп'яли, і Він помер на хресті. Їхня скорбота була набагато глибшою і тяжчою, ніж наші теперішні біди. Але апостоли зраділи, побачивши воскреслого Господа (Див.: Ін 20, 20). І справдилося те, що обіцяв їм Спаситель перед Своїми стражданнями: "Я знову побачу вас, і зрадіє серце ваше, і радості вашої ніхто не відбере від вас" (Ін 16, 22).

Як же нам не радіти? З одного боку, у Воскресінні Господа нашого Ісуса Христа відкрилася Його Божественна слава. Його Воскресіння засвідчило, що Він є Владикою смерті і життя. Подолавши смерть силою Своєї всемогутності, Він показав світові, що Він є Син Божий, Творець всесвіту, що в Його руках перебуває все видиме і невидиме. Багато чудес звершив Він упродовж Свого земного життя, але чудо Воскресіння є вінцем усіх чудес, є основою нашої релігії, головною опорою нашої віри в Божественне достоїнство Ісуса Христа і Його вчення.

Закінчення на 2-й стор.

ВЕЛИКОДНІЙ ПРИВІТ

Блаженнішого ЛЮБОМИРА, Верховного Архиєпископа Києво-Галицького Української Греко-Католицької Церкви

Високопреосвященним та Преосвященним Владикам, всесвітлішим та високопреподобним священнослужителям, преподобним ченцям та черницям, дорогим у Христі сестрам і братам-мирянам Української Греко-Католицької Церкви та всім людям доброї волі

Сьогодні – Квітна неділя, день, коли ми згадуємо подію урочистого в'їзду Христа-Царя до міста Єрусалима. За давнім церковним і народним звичаєм цього дня ми вітаємо однин одного, легенько вдаряючи освяченою вербовою галузкою по рамені й кажучи: "Від нині за тиждень – Великдень". Бажаю і я привітати кожного з вас, хоч би де ви були: чи в Україні, чи на поселеннях, де є інші наші єпархії та екзархати, чи в тих чужих країнах, де немає структур нашої Церкви; хочу привітати сьогодні усіх, хто усвідомлює своє духовне та народне походження і свою належність до Української Католицької Церкви. Нинішнє традиційне вітання, це свято, Страсний тиждень з усіма його духовними скарбами, який розпочнеться завтра і, врешті, Великдень – велике торжество Христового воскресіння – є тим, що нас єднає, що робить усіх нас (хоч би ким ми були, хоч би де жили і хоч би яким було наше безпосереднє походження) братами і сестрами у Господі, дітьми одної великої родини, яку називаємо Українською Греко-Католицькою Церквою. Сердечне моє вітання вам усім!

Закінчення на 2-й стор.

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

архиєпископа Харківського і Полтавського ІГОРЯ

всечесному священству й усім вірним Харківсько-Полтавської єпархії Української Автокефальної Православної Церкви

Всечесні Отці!
Дорогі Брати і Сестри!

У ці радісні великодні свята, просвітлені неповторним відчуттям присутности серед нас воскреслого Господа, такими недоречними здаються згадки про смерть. Ми воліємо думати про життя, що дістає нині перспективу вічности, про його нездоланність і всепереможність. Але знов і знов воскресний тропар узалежнює Христове воскресіння від жертовної смерти Спасителя: "смертю смерть подолав". І в це свято життя ми звертаємося думками до таємниці смерти.

Смерти як перемоги. Таємничої перемоги, що відкриває нам дочасність і обмеженість матеріяльного світу, а водночас стверджує реальність вічного існування Бога та нескінченности Його небесного царства. А отже і нас самих як імовірних мешканців цього Царства.

Втеча від цієї таємниці завжди закінчувалася поразкою. Так, як усесвітньою катастрофою закінчилося самовдоволене занурення допотопної цивілізації в матеріяльні насолоди. Так, як було зупинено штормом втечу пророка Йони від свого призначення. І врятований від потопу праведний Ной, і виведений із морських глибин Йона роблять один висновок: життя з Богом можливе тільки за умови мужньої, відвертої зустрічі зі смертельною небезпекою. Вилікувати згубну недугу гріха можна, тільки відкривши перед небесним Лікарем завдані цією недугою рани.

Закінчення на 2-й стор.

4 820102 210017 15

Дорогі читачі! Триває передплата на газету "Нація і держава" на 2009 рік. Інформація про газету міститься в Каталозі видань України на 2009 рік. Наш індекс: 09715. Передплатна ціна: 1 місяць – 3,49 грн., 3 місяці – 10,02 грн., 6 місяців – 18,74 грн. Сподіваємося на солідарність і допомогу!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Дорогі друзі-побратими – учасники національно-визвольної боротьби! Дорогий наш український народе!

Вісімнадцятий раз благовістять дзвони по всій Україні, по всьому світу, де живуть українці – Великдень іде в наші родини, в наші вільні села і міста – Світле Свято Воскресіння Христового, символ перемоги добра над злом, правди над брехнею, справедливості над фальшем і злобою.

Повсюдно дзвони голосять: ХРИСТОС ВОСКРЕС!

А з ним воскресає Українська нація, яка врочисто відзначила 100-ліття Романа Шухевича, Степана Бандери, а в липні буде відзначати 65-ліття створення УГВР – Української Головної Визвольної Ради – революційного підпільного парламенту на чолі з президентом Кирилом Осьмаком, сином полтавської землі, для керівництва боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу.

Але ми чуємо у Великодніх дзвонах і тривожний відгомін, він б'є на сполох і кличе: "Українські патріоти! Єднайтеся для опору ворогам незалежності України! Прозрійте, засліплені! Почуйте, оглухлі! Над Україною завис дамоклів меч – президентські вибори".

Ми вже бачимо, як шалено готуються до цих виборів всі партії, а особливо ті, які не мають українського національного духу, не керуються інтересами української нації, відкидають духовні потреби українців. Одначе ми віримо, що український народ не дозволить себе обдурити обіцянками, він побачив, як багато зробив за одну каденцію Президента Віктор Ющенко для утвердження української національної справи. Це – вшанування Гетьмана Івана Мазепи, командира УПА Романа Шухевича, провідника ОУН Степана Бандери, Президента Карпатської України Августина Волошина. Вшанування жертв геноциду-голодомору, жертв Биківні. Відновлення Чигирина, Батурина, слави Хортиці. Тож державна діяльність Віктора Ющенка буде набагато пліднішою для України, якщо він буде обраний Президентом на другу каденцію.

Дорогі друзі-побратими! У молитвах Великодніх Свят просімо у Бога, щоб він допоміг нам вибрати Президентом держави патріота України, який буде дбати про державні інтереси українського народу!

Бажаємо всім веселих та щасливих Великодніх Свят!

За Головну Булаву ВБ ОУН-УПА

Михайло ЗЕЛЕНЧУК, голова;
Наталія ОСЬМАК, секретар

ПАСХАЛЬНЕ ПОСЛАННЯ

Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Як говорить апостол Павло, якщо Христос не воскрес, то марна і наша віра (Див.: 1 Кор. 15, 17).

З іншого боку, торжество Воскресіння Христового є і власним нашим торжеством. Бо, за словами апостола Павла, як в Адамі всі ми вмираємо, так у Христі всі оживемо (Див.: 1 Кор. 15, 22) у загальному воскресінні. Внаслідок такої надзвичайної важливості Воскресіння Христового свято це за своїм достоїнством перевищує всі інші християнські свята.

Якщо Воскресіння Христове має для нас таке важливе значення, якщо воно є торжеством з торжеств, то як нам не радіти навіть у теперішніх наших скорботах і бідах! Якщо Ісус Христос є Син Божий і Владика всесвіту, то чого нам сумувати? Не без Його волі сталася світова фінансова криза, бо Він сказав, що і волосина не паде з голови людини без волі Отця Небесного. Невже ви думаєте, що все, що сталося у світі, сталося без волі Бога? Безумовно, з волі Бога! А якщо це так, то в Його руках знаходиться і припинення світової фінансової кризи.

Але чому вона виникла?! Невже випадково? Ні, не випадково! Значна частина християн відступила від Бога, і замість поклоніння своєму Творцю і Спасителю ці люди стали кланятися золотому тільцю, стали служити мамоні. Християни забувають про вічні духовні цінності і підміняють їх споживацтвом, тобто матеріальним, тимчасовим. Тому заради Свого чоловіколюбства, для того, щоб відвернути християн від вічної загибелі, і попустив Бог руйнацію їхнього ідола – світової фінансової системи, щоб показати, що Він є Владикою всесвіту, а не гроші.

Якою слабкою не була б наша віра, Церква не перестає нагадувати нам про те, що Воскресіння Христове є джерелом життя і миру, руйнуванням смерті і пекла. Воно дає нам благодатну силу перемагати всі труднощі і скорботи. Кончина людини для християн вже є не смертю, а упокоєнням і сном. Бо Бог наш не є Бог мертвих, а – живих, і всі ми – живі діти Отця небесного.

Дорогі браття і сестри! Сердечно вітаю вас з великим святом Пасхи Христової. Молитовно бажаю від Воскреслого Христа великих і багатих милостей преосвященним архіпастирям, які ревно несуть своє єпископське служіння на славу Божу і задля утворення в Україні єдиної Помісної Православної Церкви; пастирям – смиренним трудівникам на ниві церковній, які ретельно виконують свій пастирський обов'язок; ченцям, які подвигом добрим подвизаються, і всім благочестивим християнам, які з любов'ю беруть участь у житті Церкви.

Вітаю зі святом Пасхи Христової Президента України Віктора Ющенка, Український уряд, Верховну Раду, Українські збройні сили, всіх християн і весь український народ. Поздоровляю зі святом Воскресіння Христового українців, які живуть за межами України, але душею і серцем завжди з нами і не забувають ні свого рідного краю, ні віри своїх батьків, ні добрих звичаїв своїх предків.

Нехай Воскреслий Господь Своєю благодаттю зміцнить наші зусилля – жити і працювати на благо Церкви і нашої Української держави, берегти православну віру, бути терплячими у випробуваннях, прагнути миру і злагоди і, згідно з ученням апостола Павла, носити тягарі одне одного.

Світло Воскресіння Христового нехай надає нам благодатну силу перебороти всі труднощі, які випали на нашу долю, щоб усім нам стати спільниками вічного життя і завжди прославляти Спасителя нашого Ісуса Христа! Амінь

Воістину Христос Воскрес!

ФІЛАРЕТ,
Патріарх Київський і всієї Руси-України
Пасха Христова, 2009 рік, м.Київ

ВЕЛИКОДНЕ ПРИВІТАННЯ

Блаженнішого Любомира, Верховного Архиєпископа Києво-Галицького Української Греко-Католицької Церкви

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Вже через тиждень, у Великодню неділю, ми вітатимемо одне одного словами "Христос воскрес! Воістину воскрес!". Ці чотири слова – не просто форма вітання, а визнання нашої християнської віри. В них міститься підстава нашої віри, сама суть нашого ставлення до Господа Бога.

Звертаючись до вас цим християнським привітом, хотів би я водночас зробити ці слова змістом свого сердечного побажання для вас із нагоди Великодня. Ми можемо бажати іншим людям багато різних речей, як це ми зазвичай і робимо, але коли замислимося над сенсом слів "Христос воскрес!", то зрозуміємо, що в них міститься усе, що для нас є суттєвим. Те, що Христос зробив і робить для нас, – ось що я хотів би бачити змістом свого побажання, а все інше, що міг би сказати і побажати від себе, повинно відійти на задній план, цілковито поступитися місцем тому, що сам Бог для нас робить і бажає в цей святочний час.

Дорогі в Христі, чи ж не палає наше серце, коли ми чуємо слова великоднього вітання? Чи не бліднуть перед очима нашої душі, нашого духу всі земні блага, а тим більше – чи не втрачають сили всі земні примани? Зникає страх. Зникає тривога. Починаємо відчувати у своєму серці якусь надзвичайну силу. Господь Бог є з нами. Він воскрес. Подолав усе лихо, і немає сьогодні у світі нічого, що могло б замінити Його, що могло б стати кращим, більш змістовним.

У цей великий урочистий час затримаймося на мить, зупинімося у круговерті щоденного життя, застановімося над змістом християнського вітання, тієї основної правди нашого життя – і все, що ми знаємо і що відбувається всередині та довкола нас, набуде іншого вигляду. Там, де було сум'яття – настане мир, а де були брехня і кривда – запанує правда і справедливість. Там, де була смерть, здавалося б кінець усього, – буде життя.

Дорогі в Христі, перед нами Страсний тиждень, найважливіший тиждень літургійного року. Будемо згадувати останні дні та години життя Ісуса Христа, а серед них найважливіші дві події: у Велику п'ятницю – смерть Ісуса Христа на хресті, у великодню неділю – Його славне воскресіння. Перша подія, на перший погляд, остаточна невдача, а, по суті, переможне цілковите віддання себе і всього світу в руки люблячого Небесного Отця. А друга – остаточна перемога над смертю і всім, що могло б відділити нас від Господа Бога.

У ці великі святкові дні ми бачимо воплоченого Сина Божого Ісуса Христа, який вповні віддав себе Небесному Отцеві. Такими, дорогі в Христі, повинен світ бачити і нас, позначених безмежним довір'ям до Господа Бога. Він має побачити нас учасниками Христової перемоги. Це надзвичайно важливо. Бо ми є християнами і наше завдання – продовжувати спасенне діло Ісуса Христа. Ми, як Христова Церква, покликані євангелізувати, тобто нести всьому світові Добру Новину про Христову перемогу над гріхом і смертю, якою Він звільнив нас від найбільших лих, не тільки говорити про те, що сталося, а й бути цього видимим знаком, живими свідками.

Дорогі у Христі, Христос воскрес!

ЛЮБОМИР.
Дано у Києві, при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
в Квітну неділю, 5/12 квітня 2009 року

ВЕЛИКОДНЕ ПОСЛАННЯ

архиєпископа Харківського і Полтавського Ігоря

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Разом із усією сучасною цивілізацією ми переживаємо нині смерть ілюзії економічного дива, заснованого на невпинному визискові земних ресурсів, несправедливому розподілі плодів праці й житті в борг. Рани від цієї катастрофи несе тією чи іншою мірою кожен із нас. Засліплений розум шукає в економічній катастрофі наслідків помилок і прорахунків окремих політичних діячів і державних лідерів. Та в світлі Христового воскресіння нам відкривається глибший, духовний – і попереджувальний сенс завданих нам ран. Смерть ілюзії допомагає нам повернутися на шлях творення свого реального майбутнього, відкритого Господньою жертвою, в якій на хресті розпинається Адамів гріх.

Воскреслий Господь вчить нас перемагати духовну смерть, відкриваючи примарність штучних ідеалів матеріялістичної цивілізації. Він веде нас через переживання Голгофи – унікальної для кожного з нас – до пізнання таємниці тілесної смерти як єдиних дверей до вічного життя. І пасхальні згадки про Христову жертовну смерть лунають для нас життєстверджним закликом сміливо й рішуче прощатися з ілюзіями для відкриття земної історії та нашого особистого життя як простору здійснення Божого милосердя, де кожна гідно пережита нами втрата стає початком нового життя в Христі, життя, осяяного світлом вічного й незгасного воскресіння.

Христос воскрес! – Воістину воскрес!

† ІГОР
архиєпископ Харківський і Полтавський
Пасха Христова р.Б.2009

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшеволоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Геник Володимир	(048) 765-08-17
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ЗВЕРНЕННЯ

Конгресу Українських Націоналістів

Конгрес Українських Націоналістів очистить українську землю від пам'ятників та пам'ятних знаків особам, причетним до Голодомору 1932–1933 рр. та репресій проти українського народу в часи комуністичного тоталітарного режиму – якщо регіональна влада буде продовжувати блокувати виконання Указу Президента України Віктора Ющенка № 250/2007 "Про заходи у зв'язку з 75-ми роковинами Голодомору 1932–1933 років в Україні".

Про злочини комуністичного режиму та його вождів, які знищили понад 10 мільйонів українців голодоморами, репресіями, каторжними роботами в гулагах та "советскіх" концтаборах, свідчать не лише окремі особи, яким вдалося пережити ті лихоліття, а й архівні документи колишнього КДБ, з яких сьогодні знято гриф секретності.

Відповідно до наказу Міністерства культури та туризму України, лише пам'ятників Леніну, що не занесені до об'єктів культурної спадщини, в країні нараховується близько 3 тисяч.

В час, коли уряд спричинив небувалу економічну кризу і мільйони українців залишились без засобів існування, місцеві органи влади продовжують витрачати кошти на утримання пам'ятників катам українського народу, місце яким – на смітнику історії.

Президія Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів звертається до регіональних осередків Конгресу, громадськості із закликом допомогти місцевій владі знести пам'ятники та пам'ятні знаки, які не підлягають занесенню до об'єктів Державного реєстру нерухомих пам'яток України відповідно з додатком до наказу Міністерства культури та туризму України від 08.08.2008 № 884/0/16-08.

Президія Головного Проводу
Конгресу Українських Націоналістів

КУН У ДІЇ

ПРОЕКТ "АНТИОКУПАНТ" У ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ

Триває реалізація проекту "Антиокупант", розпочатого Конгресом Українських Націоналістів у квітні 2007 року. Його мета – донесення до свідомості українських громадян і передусім молоді факту ведення проти України інформаційної війни.

З 7 до 9 квітня проект "Антиокупант" з ініціативи Хмельницької обласної організації КУН завітав до Хмельницького. Впродовж трьох днів у місті тривала шкільна просвітницька акція "Слухай, читай, твори – українське!". Учасники акції побували у восьмох навчальних закладах міста.

Проводячи свої заходи, вони дарували школам актуальну українську літературу, презентували диски із сучасними вітчизняними піснями, закликаючи віднаходити, шанувати та творити рідний мистецький продукт. Активісти проекту "Антиокупант" звертали належну увагу на викриття правди про шкідливу дію алкоголю та закликали присутніх вести здоровий та моральний спосіб життя.

На думку керівника проекту "Антиокупант" Руслана Єгорова, сучасний етап визвольної боротьби Української Нації вимагає витворення з кращих представників української молоді нової управлінської еліти, здатної наповнити нашу державність реальним національним змістом. Тільки нова еліта здатна повести до справжньої економічної, інтелектуальної й духовної незалежності.

Активісти проекту висловлюють щиру подяку керівникам навчальних закладів, відділу освіти та науки Хмельницького міськвиконкому та своїм побратимам з Хмельницької обласної організації КУН, і особливо виконуючому обов'язки голови Хмельницької ОО КУН Олександрові Симчишину за всебічну допомогу у проведенні просвітницької акції у їхньому місті.

Прес-служба КУН

У розпорядженні "України молодої" є звернення групи небайдужих українських письменників на адресу Президента Віктора Ющенка. У ньому члени Національної спілки письменників України повідомляють ганебні речі про стан справ у спілці. Але авторів обурює не стільки моральний клімат у НСПУ, і навіть не те, що письменників, за їхніми словами, загнано "у глухий кут злиднів і коловорот навкололітературних інтриг", їх непокоїть "нахабне злодійство – дерибан спілчанської нерухомості", яку складають знамениті будинки творчості у Коктебелі, Ірпені, багатоповерховий готель у Ялті, корпус на території санаторію у Трускавці, Будинок письменників у столиці по вул. Банковій, 2, три поверхи приміщення видавництва "Український письменник" на Гончара, 52 та будинок поліклініки НСПУ на Рейтарській, 15. Ідеться також і про десятки гектарів землі на чорноморському узбережжі в Одесі та Коктебелі, й у курортних зонах Ірпеня і Трускавця.

"Усе це добро і майно або продане, або переведене в оренду на 20–40 років невідомим особам під спільною назвою "бізнесмени з БЮТ" чи іноземним фірмам", – зазначають автори звернення. І додають, що все це стало можливим за активної участі очільника НСПУ – відомого БЮТівця Володимира Яворівського та його партнерів – бізнесмена Анатолія Крима, Василя Шкляра, Віктора Баранова, Михайла Слабошпицького та інших.

Василь ТАВР

СПІЛКА "Я-ВОР"ІВКА

Група письменників звинувачує керівництво НСПУ в "дерибані" нерухомості. Махінаціями навколо будинків творчості в Ірпені, Коктебелі, Ялті, Одесі і Трускавці вже зацікавилася Генпрокуратура

Махінатори від літератури

Автори листа вважають першочерговим завданням рядових членів НСПУ – повернення поліклініки на Рейтарській – "єдиної радості зубожілих письменників", яку без їхньої згоди керівництво спілки віддало в невідомі руки (новим власником нібито є якесь ТОВ "Новий зір") у довгострокове користування. За чутками, ціна цієї оборудки – сім мільйонів гривень. Принаймні окремі лікарі, які досі працюють тут, називають саме такі цифри. Згодом стане відомо, що вони не помилилися, адже загальну вартість приміщення по Рейтарській, 15 з'ясує і Генпрокуратура: йдеться про 6,9 млн. гривень.

Письменники вимагають повернути і решту майна – у Коктебелі й Одесі (два гектари понад морем і 12 будівель) та зданий в оренду готель у Ялті. "Всі будинки творчості – у Коктебелі, Ялті, Одесі, Трускавці, Ірпені або частково продані, або здані в оренду з правом викупу, або їх підготовлено до продажу", – йдеться у листі.

Літератори сумно жартують, що функціонери, яких очолює "Я-вор", перетворили Спілку письменників на "Кримский каганат" або власну вотчину. "Жодне самовільне рішення керівництва НСПУ не оприлюднюють і не обговорюють усім письменницьким загалом, а приймають келійно, за підтримки добре оплачуваних голів обласних організацій та пригодованих "класиків, яким обіцяють то книжку видати, то орден, то землю під дачу", – обурюються члени спілки.

При цьому, за їхніми даними, у письменницьких колах поширюють інформацію, що незабаром НСПУ буде розпущено через погане фінансування з державного бюджету. Хоча у бюджеті окремим рядком і прописано 2,5 млн. гривень. І взагалі виникає запитання: а де ж гроші за ту ж оренду відомих будинків творчості або їхній нахабний продаж?

"Найбільшим святотатством є те, що навіть приміщення самої спілки, цієї колиски української літератури, яка пам'ятає її геніїв, класиків і патріархів, ця пам'ятка історії, яку, за словами "Я-вора" нібито хотів забрати Кучма і за яку йшли "криваві бої" взимку 2003-2004 років, уже віддано у 25-річну оренду якомусь БЮТівцю разом зі знаменитим рестораном "Еней". Мимоволі виникає запитання: чи не новоспеченому члену НСПУ пану Турчинову? – цікавляться письменники. – Нині тут усе ремонтують разом із поглумом над усім високим і святим, і над українською літературою взагалі. Будинок літератора вже закладено. Готові договори без участі майже двох тисяч письменників! У будь-який момент будинок можуть продати, потім перепродати і кінців не знайти!".

За даними "УМ", перший поверх будинку спілки вже повністю віддано в оренду (за винятком правого крила), а саму будівлю закладено. Цікаво, що замість відомого літераторам ресторану "Еней" давно функціонує якийсь ресторанний комплекс "Мистецький двір".

Прокуратура офіційно перевіряє

Звісно, у секретаріаті Президента одразу відреагували на ці тривожні сигнали від письменників. Як і просили автори звернення, їхні документи направлені до Генпрокуратури, керманич якої Олександр Медведько призначив перевірку за вказаними фактами. У розпорядженні "УМ" є попередня відповідь Генпрокурора, в якій він повідомляє, що звернення за заявою редактора відділу газети "Літературна Україна" Г. Тарасюк щодо порушень при використанні майна і земель НСПУ розглянуто. З'ясувалося і дещо стосовно будівлі поліклініки на Рейтарській.

"Національною спілкою письменників України 17.07.2007 до статутного фонду ТОВ "Центр краніальної терапії" передано приміщення по вул. Рейтарській, 15 загальною вартістю 6,9 млн. грн. У цей день прийнято нову назву підприємства – "Багатопрофільний лікувально-хірургічний центр". За рішенням Господарського суду м. Києва від 16.12. 2008 задоволено позов зазначеного товариства до НСПУ та визнано за ними право власності на передану споруду, – повідомляє Олександр Медведько. – На підставі цього рішення Київським міським бюро технічної інвентаризації та реєстрації права власності на об'єкти нерухомого майна зареєстровано право власності на будівлю по вул. Рейтарській, 15 за ТОВ "Багатопрофільний лікувально-хірургічний центр". Законність прийнятого судом рішення на сьогодні перевіряє прокуратура міста Києва".

Отже, на Різницькій мають сумніви щодо чистоти "передачі споруди" від спілки до "багатопрофільників". Йдемо далі. За об'єктами на чорноморському узбережжі, у карпатських та приірпінських лісах поки що жодної конкретики. Але слідчі прокуратури працюють і тут. "З метою завершення перевірки Генеральною прокуратурою України надано додаткові доручення прокурорам АР Крим, Львівської та Одеської областей, м.Києва, а також направлено запити про надання інформацій до Національної спілки письменників України, Міністерства культури і туризму України, Фонду державного майна України, ДПА у м.Києві, Київського міського БТІ", – зазначає Генпрокурор.

Отже, далі буде. "УМ" повідомлятиме громадськість про перебіг цієї справи і ймовірне виведення на "чисту воду" махінаторів від літератури.

А тим часом...

Місяць тому прокуратура Дніпропетровської області порушила кримінальну справу за фактом незаконного продажу будівлі комунальної власності Будинку вчених, розташованого в центрі Дніпропетровська. За словами мера міста Івана Куличенка, факт продажу комунальної будівлі Будинку вчених кредиторові за борги став відомий лише в 2009 році, хоча сталося це ще три роки тому! Відтак Дніпропетровська міськрада подала позов до Господарського суду Дніпропетровської області для визнання операції незаконною. Виявляється, будівлю Будинку вчених без згоди міської ради продав у 2006 році директор КП "Будинок вчених" за 4,1 млн. грн. новоствореному ТОВ "Будинок вчених". Новий власник будівлі у 2007 році залучив іпотечний кредит у розмірі 2 млн. грн., який не повернув. Після цього будівлю Будинку вчених віддали у власність кредитора – дніпропетровського бізнесмена.

"Україна молода",
2 квітня 2009 року

НА СТОРОЖІ

УКРАЇНСЬКИЙ ФЛОТ

17 років від початку формування ВМС України

Володимир ПРИТУЛА

Українські військові моряки відзначили 17-у річницю початку формування Військово-морських Сил України. 5 квітня 1992 року Президент Леонід Кравчук підписав указ "Про невідкладні заходи з будівництва Збройних Сил України", яким створив Організаційну групу ВМС України. Наступного дня іншим своїм указом він призначив контр-адмірала Бориса Кожина першим командувачем відродженого українського флоту. І хоча ці дати офіційно не святкові, усе ж моряки їх відзначають.

Представники командування ВМС України кажуть, що український флот у взаємодії з іншими видами Збройних Сил України здатний захистити країну. І хоч як би було важко, але за 17 років вдалося створити повноцінний флот – із морськими частинами, авіацією, морською піхотою і береговими військами.

Хоча кораблів небагато – вони ходять і виконують бойові завдання, в тому числі за межами Чорного моря. Зокрема, фрегат "Гетьман Сагайдачний" і корвети "Луцьк" та "Тернопіль" регулярно задіяні в антитерористичній операції НАТО "Активні зусилля" у Середземному морі, а корабель управління "Славутич" зараз як флагманський корабель бере участь в активації Чорноморського військово-морського з'єднання "Блексіфор" біля Турецького узбережжя.

На нові кораблі доведеться почекати

Втім, звичайно, є проблеми. Через кризу і урядові обмеження в коштах, фактично заморожена кораблебудівна програма. Давно очікуваний моряками сучасний корвет, напевно за 2–3 роки, як планувалося, так і не буде збудований. Проблематичним із фінансової точки зору залишається питання передачі Україні американських кораблів. Хоча тут ще тривають консультації з американськими партнерами.

І все ж, флот як військовий механізм функціонує справно. Днями бійці Сакської морської авіаційної бригади вчилися десантуватися на обмежений майданчик у морі. "Попереду ще багато роботи, але кожен прожитий рік для Військово-Морських Сил стає конструктивним кроком у зміцненні військово-морського потенціалу України", – заявив журналістам командувач ВМС України адмірал Ігор Тенюх.

Прапори українського флоту на вулицях Севастополя

Оскільки річниця відновлення українського флоту – не державне свято, то й відзначали її досить скромно. Втім за традицією, пройшли урочисті збори, в яких взяли участь і нинішній командувач адмірал Ігор Тенюх, і перший командувач, віце-адмірал запасу Борис Кожин, і екс-командувач ВМС України, нині заступник начальника Генерального штабу Збройних Сил України віце-адмірал Ігор Князь, а також офіцери, представники громадськості. Після зборів відбувся святковий концерт, на якому звучали як популярні в Севастополі військові марші, так і українська лірична пісня.

А в неділю ветерани вітчизняних ВМС, представники Спілки офіцерів України та деяких молодіжних організацій міста на честь річниці відновлення українського флоту провели автопробіг вулицями Севастополя. У ньому взяли участь майже півсотні легкових автомобілів, пасажири яких тримали українські державні прапори і стяги ВМС України. Для багатьох севастопольців така велика кількість української символіки на вулицях міста стала шоком. Але більшість перехожих вітала цей автопробіг. У будь якому випадку, як пишуть місцеві видання, цей захід став подією для Севастополя.

(Севастополь – Київ – Прага)

І.ТЕНЮХ

ПОЛТАВСЬКА КАТАСТРОФА:

що збираються "святкувати" перевертні?

Микола БІЛИЙ,
політолог

У боротьбі за українську Конституцію в 1996 р. нечисленним справді українським силам у Верховній Раді не вдалося навіть включити в Конституцію України терміни і положення міжнародної "Конвенції про забезпечення прав осіб, які належать до національних меншин", до якої Україна приєдналась ще в 1994 р., і взяла на себе статтею 9 Конституції від 1996 р. зобов'язання визнавати Конвенцію частиною національного законодавства і привести у відповідність положенням Конвенції норми Конституції. Цього не зроблено дотепер.

Оскільки доводилося неодноразово писати про суть названої Конвенції, скажу лише, що вона набагато сильніша за Конституцію України в питаннях захисту Української національної держави. І дивним є те, що ні гаранти української державності – президенти, ні Генпрокуратура, ні Мін'юст, ні Конституційний суд не роз'яснюють українському народові – єдиному джерелу влади – суть Конвенції (адже без реалізації її положень неможливо відродити Українську державу) і замовчують разючі невідповідності норм Конституції і норм Конвенції, що й створює умови навіть легальної боротьби антиукраїнських сил в Україні за знищення Української держави.

Ось приклад. Перший заступник Голови ВР України О.Лавринович як керівник української делегації на "Міжпарламентській комісії з питань співробітництва Верховної Ради України і Федеральних Зборів Російської Федерації" привозить в Україну з Москви таку новину (цитую за газ. "Голос Украины" №51(4551) 21 марта 2009):

"Кроме того, отметил руководитель украинской делегации, обсуждались пути усовершенствования договорно-правовой базы украинско-российских отношений в гуманитарной сфере... Члены Межпарламентской комиссии утвердили решение относительно возможности участия в совместном праздновании наиболее значимых мероприятий в общественно-культурной жизни обеих стран. Это, прежде всего, касается 200-летия со дня рождения Н.Гоголя, 300-летия Полтавской битвы, 150-летия со дня рождения А.Чехова, 65-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне".

В українській історіографії уже існує термін "полтавська катастрофа", яким позначається не лише трагічна поразка українських визвольних змагань проти московських окупантів України, а набагато більше: початок національної катастрофи – тотального, системного, безперервного винищення й асиміляції українства, здійснюваних московською окупаційною владою в підневільній Україні з 1709 до 1991 року.

Що збирається святкувати разом з московцями регіонал Лавринович?! Певно, те, що він не був немовлятком триста років тому, а відтак "кати, кати, людоїди" (за Т.Шевченком) не вставили його голову в щілину сокирами розчепіреної дошки на батуринській церкві, а потім, звільнивши напружену дошку від сокир, не реготалися з посмикування ніжок і рученят перед відходом душі з тіла.

Це немислимо: представник вищої законодавчої влади разом із загарбником збирається святкувати колишню поразку народу, державу якого представляє. Участь у такому "святкуванні" владної особи України має кваліфікуватися як державна зрада, антидержавний заколот і тягти за собою сувору кримінальну відповідальність.

Глумом, підлою насмішкою над Україною з боку Москові є сама ідея святкувати тепер ту трагічну для України подію (не організовує ж тепер цивілізована Німеччина державне свято з приводу загарбання Чехії або винищення ленінградців під час блокади Ленінграда). Тільки скажені москалі можуть до подібного додуматися – святкувати початок 300-річного знищення України, з запереченням існування окремого українського народу і його мови.

Обов'язком О.Лавриновича було заявити в Москві, що Україна довічно вважатиме полтавську катастрофу днем скорботи – адже тоді було перекрито шлях українству до вільного розвитку у власній національній державі, і ця несправедливість була виправлена лише в 1991р.

Щодо "Дня перемоги", то давно пора приєднатися до цивілізованої Європи і разом з нею відзначати День скорботи – пам'яті жертв Другої світової війни, підступно розв'язаної гітлерівським і сталінським злочинними режимами. І знову ж таки, не треба плутати подвиг і жертовність солдатів тієї війни, перед пам'яттю яких людство завжди буде схиляти голови, зі злочинним мародерством (на одного загиблого німця – чотирнадцять загиблих сталінських підневільних), яким донині переймаються московсько-імперські яструби, мріючи про відновлення великої імперії.

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів висловлює щирі співчуття рідним та близьким Юрія КОСТАРЧУКА

8 квітня на шістдесят третьому році життя, після тяжкої хвороби, відійшов у вічність колишній заступник голови Конгресу Українських Націоналістів, засновник Чернігівської обласної організації Конгресу, професор фізико-математичних наук, завідувач кафедри інформатики Чернігівського державного технічного університету Юрій Костарчук.

Юрій Костарчук вніс вагомий внесок у становлення і розбудову Конгресу Українських Націоналістів, мав заслужений авторитет серед друзів і колег.

Конгрес Українських Націоналістів з глибоким сумом сприйняв гірку звістку про смерть Юрія Костарчука, котрий був не лише партійним діячем, а й великим борцем за національно-демократичний розвиток держави.

Світла пам'ять про Юрія Костарчука назавжди залишиться в наших серцях.

Президія Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів

СУСПІЛЬСТВО

МОВА І НАЦІЯ

Ретродискусія про Українську державу та її державну мову зразка дев'яностих років

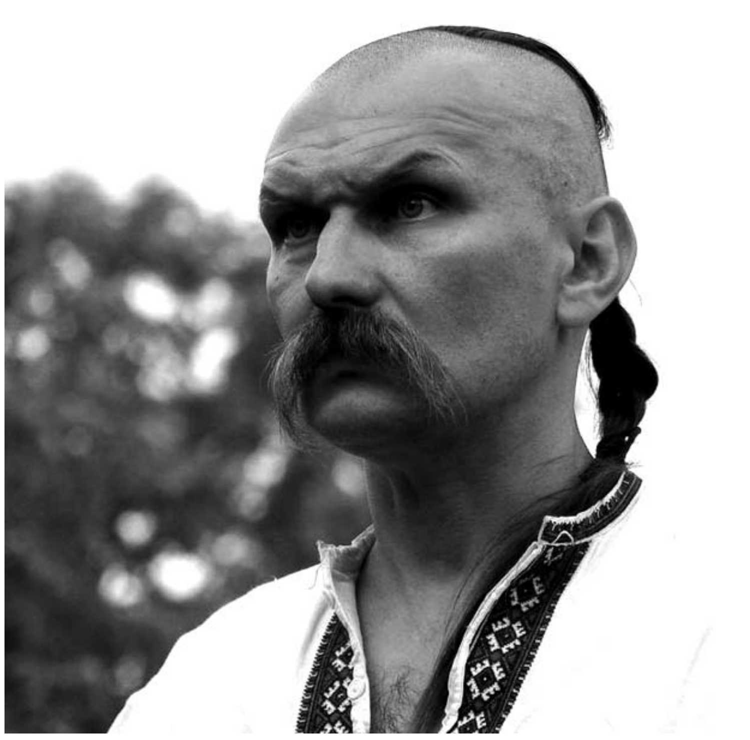
Сергій ЯРМОЛЮК

У переважної більшості українських інтелектуалів – україно- і російськомовних – дискусія про Українську державу, українську мову як державну асоціюється із призабутими дев'яностими роками минулого століття. Здається, все, виговорилися, полаялися, заспокоїлися, час братися за омріяну розбудову державної системи медичного забезпечення, державної вищої та середньої освіти, державної системи соціального захисту, державних доріг – усього того, що в пересічних українців асоціюються з державою та державною мовою. Та ні, знову пишуть і пишуть, у переважній більшості радянські пенсіонери, які від пенсійної нудьги перекваліфікувалися в істориків і філологів та активно "клеймят позором проклятых бандеровцев и прочих буржуазных националистов галичанского происхождения". Новоспечені історико-філологічні пенсіонери, за звичкою сховавшись за псевдонімами, "якобы не подозревая, что вся государственная машина, СБУ, прокуратура, суды, неправительственные организации работают на искоренение русского языка (обобщенно), искривление исторической памяти, не гнушаясь репрессивных методов. Причем на деньги, заработанные этими гражданами". (автор Awaken-7, форум газети "2000"), активно забивають усі форуми апокаліптичними віщуваннями на зразок: "Сегодня гуманитарная сфера – это глобальная государственная проблема. Была допущена грубейшая ошибка, когда эту сферу отдали в руки оранжевой власти. Мы подошли к черте, за которой процесс оболванивания наших детей может стать необратимым. Эта проблема неоднократно поднималась в "2000", и уже давно понятны ужасающие последствия доктрины галичанского национализма" (автор Keys, форум газети "2000"). Командою "фас" для войовничих пенсіонерів слугують словосполучення "українська мова" чи "українська держава", хоч де б ці слова з'явились – у науковій, газетній чи кулінарній статті. Прочитали "українська мова" і сміливо, безкомпромісно під псевдонімами (про всяк випадок) починають старанно знищувати "украинских плохих националистов", та так старанно, що націоналістам уже й ліньки відгавкуватися від надокучливих старичків. Та Бог з ними, з нашими громадсько-активними пенсіонерами, хай пишуть, у нас же демократія, між іншим, значною мірою завдячуючи "оранжевой власти".

А от коли до такої науковоподібної історичної дискусії підключаються викладачі, журналісти, то стає сумно, що антидержавницькі настрої, як ракова пухлина, стрімко поширюються в середовищі української інтелектуальної еліти – лікарів, учителів, викладачів вищих навчальних закладів, науковців, знищуючи останні наші сподівання на хороші державні лікарні, садки, школи, університети. Луганський викладач Віктор Жирнов пише: "Жалуются преподаватели украинского языка в Луганске: устали от языковых экспериментов. Почему Западная Украина навязывает свой язык, разбавленный литовским, немецким, венгерским, польским, выдавая его за государственный язык страны?! Создали "священную корову" под названием "украинский язык", который правильнее назвать галицким. Почему вся Украина – русскоязычная и украиноязычная – должна говорить и думать на галицком?" (газета "2000", № 8 (450).

Щоб відповісти на цей крик душі луганського педагога, спочатку наведу декілька цитат із праць авторитетного і знаного українського історика, який почав писати свої книги в ті часи, коли ще і в природі не існувало українського буржуазного націоналізму, а більшість бандерівців ще не з'явилися на світ Божий. Принагідно хочу заспокоїти пильних старичків-істориків і уберегти свій форум від навали філологічно-історичного словесного непотребу. У 1924 році цей історик став академіком радянської ВУАН. Ім'я цього видатного українця – Михайло Грушевський.

У своїй фундаментальній праці "Історія України-Руси" академік Грушевський пише: "З лінгвістичного погляду трактується він (український народ. – **Авт.**) як східно-слов'янська галузь індоєвропейської язикової родини. Та ця язикова спільність лише одна сторона його етнографічної фізіономії. Язикова спільність покриває собою той досить різномастний конгломерат, що протягом тисячоліть під рівними впливами – в переважній більшості вповні невідомими нам, формувався в ту етнічну групу, з якої розвинулася українська народність, її фізичний тип, мішаний, як і у інших європейських народів, відкриває, або ліпше сказати – натякає на довгий процес метисації, мішання ріжних рас, котрим був вироблений нинішній етнічний тип. Зовсім виразно відріжняється в нім і тепер тип ясний і темний, а хоч тепер панує тип короткоголовий, то у старім археольогічнім матеріалі, перших віків по розселенню, виступає поруч короткоголового сильно зазначений довгоголовий тип, як побачимо нижче. Уже в моменті розселення українська була продуктом довгого мішання народностей і рас".

Прошу вибачення, що втомив шановного читача такою довгою цитатою із малозрозумілими призабутими словами. Отже, перефразовуючи слова академіка Грушевського, можна стверджувати, що українці в результаті глобальних і довготривалих змішувань різних народів і народностей як нація не мають якихось специфічних генетичних ознак, генетичних варіацій, за якими можна відрізнити "істинного" українця від "неістинного". Для українського населення поняття національності не варто пов'язувати з генетичною ідентичністю, що передається від батька до сина в практично незмінному стані. Загальновідомо, що титульна російська нація – це фінно-угри. Угро-фіннолог, історик і журналіст Ростислав Мартинюк писав: "Росіяни споріднені расово, цивілізовано та мовно з народами Японії, Кореї, Маньчжурії, Центрального Китаю. Найприкметнішою ознакою цього є фінно-угорські ієрогліфи. Ця писемність частково збереглася в ерзян, карелів. Уже цілком "русские" мешканці Володимирської та Ярославської губерній користувалися мерянським ієрогліфічним письмом навіть у часи Першої світової війни. З'ясувалося це завдяки імперській військовій цензурі. Листи до родичів "мужички" писали "каракулями". Спеціальне розслідування встановило, що це "понти". Саме так називали своє письмо мешканці мерянських губерній Російської імперії. Уявляєте, як важко було росіянам у XVII–XVIII ст. засвоювати кирилицю – потрібно було змінювати ієрогліфічну свідомість на буквенну! Для росіян наша грамота тоді була по-справжньому "китайською". У сучасній російській мові кожне десяте російське слово має фінно-угорський корінь. Та й граматичні конструкції – того ж походження: "я маю", кажуть слов'яни; "у мене є", кажуть росіяни за фінно-угорською традицією. І коли ми говоримо сьогодні "йолки-палки", ми повторюємо мерянське "ех, життя" (йолус – життя). А пушкінського Балду пам'ятаєте? Це від мерянського "бол" – село. Балда – значить "селюк" ("Україна молода", 11 травня 2002 року, с. 13). За оцінками пана Мартинюка, нині в Росії проживає близько п'ятдесяти мільйонів ослов'янених фінно-угрів. Титульна російська нація за расовими ознаками чітко вирізняється на фоні двох інших великих груп Російської Федерації – слов'янської українсько-білоруської і татарсько-монгольсько-кавказької, зокрема браком ферменту алкогольгідрогенази, що розщеплює спирт в організмі. Недарма у Фінляндії введено сухий закон. Раніше аналогічний закон існував і у Швеції. Про всяк випадок хочу себе та пана Мартинюка уберегти від гніву пильних старичків-істориків і пропоную їм почитати, що пишуть з цього приводу російські засоби масової інформації: "В генах русских есть след финно-угров. Если бы президент России сдал анализ крови тартуским генетикам, то они в ее составе могли бы обнаружить характерный для балтийцев вариант Y-хромосомы. Русские, проживающие на Севере России, происходят от сменивших язык финно-угорских народов и в их геноме живет характерный для угро-финнов вариант Y-хромосомы, выяснили российские и эстонские ученые. Действительно ли на самом деле президент России Владимир Путин угро-финн? Если бы Путин сдал анализ крови тартуским генетикам, то, учитывая его фамилию, имеющую северорусские корни, с большой вероятностью можно было предположить, что у него наличествует характерный для угро-финнов вариант Y-хромосомы. Наличие этого варианта (так называемой гаплогруппы N3) в генах населения российского Севера выявил коллектив ученых России и Эстонии". Цікаво, а якщо Путін дійсно здасть аналіз крові, і у нього виявлять угро-фінський варіант Y-хромосоми, що тоді напише пан Жирнов? Очевидно, щось подібне до "создали "священную корову" под названием "русский язык", который правильнее назвать украинским. Почему вся Россия – угроязычная и финноязычная – должна говорить и думать на украинском?"

Повернімося в рідну Україну, де расового українця неможливо визначити за допомогою найсучаснішого молекулярно-генетичного аналізу крові, де новонародженого можна записати за расовим походженням українцем або поляком, литовцем або білорусом, або представником угро-фінської нації. Кому і що більше подобається. Продовжимо знайомитися з працею українського радянського академіка Грушевського: "Чи будемо називати українську мову язиком чи "нарічєм", однаково треба признати, що українські говори складаються в певну язикову цілість, яка в граничних говорах вправді зближається до сусідніх словянських мов – словацької, білоруської, великоруської, польської, але в тих діалектах, що становлять головну й характеристичну її масу, відріжняється від сих сусідніх і найбільш зближених словянських мов дуже замітно цілим рядом фонетичних, морфольогічних і синтаксичних прикмет". Не має принципового значення те, якою мовою чи на якому діалекті ми говоримо на нашій державній території – галицькому, полтавському чи донецько-луганському. Основне, мова – це перша серйозна ознака, "священна корова" (за Жирновим), якою ми вирізняємося як українці з-поміж своїх сусідів неукраїнців. Це так звана державна мова, яка дає змогу побудувати систему відносин "свій-чужий" між громадянами, що проживають на одній території, організувати нормальний державницький процес із будівництвом лікарень, доріг і дитячих садків. Принагідно хочу зазначити, що донеччани та луганчани не спілкуються російською мовою. Усе відбулося так, як і передбачав Грушевський: проживання на спільній території, активне змішування різних народів, рас, мов і звичаїв сталінськими новітніми демографами привело до утворення донецько-луганської народності, яка говорить на своєму донецькому наріччі і вперто не хоче говорити на "правильном русском языке", незважаючи на титанічні зусилля таких прекрасних педагогів, як пан Жирнов. Москвичі донеччан повально хохлами називають, ледве ті заходять у перший-ліпший продовольчий магазин, гекаючи, плутаючи "кульок" із "пакетом", "буханку" із "булкой хлеба". Що б написав пан Жирнов із цього приводу? Очевидно, щось на зразок такого: "Жалуются преподаватели донецкого языка во Львове: устали от языковых экспериментов. Почему Восточная Украина навязывает свой язык, разбавленный украинским, русским, выдавая его за государственный язык страны?! Создали "священную корову" под названием "донецкий язык", который правильнее назвать украинским. Почему вся Украина – русскоязычная и украиноязычная – должна говорить и думать на донецком?"

Свою статтю в тижневику "2000" "Когда дурь превращается в svastje..." Віктор Новицький починає такими словами: "Еще задолго до объявления независимости рыскали по славному граду Киеву дядьки в вышиванках, вскрывая опасные для Украины языковые происки северного соседа. И чего только не говорилось тогда в защиту "солов'їної та співучої", но заканчивалось одним и тем же: "Не буде мови – не буде нічого". Потому перво-наперво, как пырей с любимого огорода, не дающий произрастать полезным злакам (т.е. "рідній мові"), из обращения стали изгонять русский язык" (газета "2000", № 8 (450), 2009). Далі автор наводить декілька прикладів сучасного російського графіті в Києві: "А на деревянном настиле, по которому ходят люди, надпись еще интереснее: "Лена! Ты самая лудшая девушка на свете!" Я не поленился, опросил десяток гулявших по мосту юношей и девушек. Правильно ответили двое. Шестеро согласились с автором надписи. Еще двое "исправили": не "лудшая", а "лутшая".

Далі буде.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ПАВЛО СКОРОПАДСЬКИЙ ТА ЙОГО ГЕТЬМАНУВАННЯ

Плани реставраторів "єдиної неділимої Росії" в Україні

Михайло ШКОЛЬНИК

Російський царський уряд і російська суспільність вважали перед великою революцією, що український нарід як нація зліквідований кількасотлітнім затяжним політичним гнетом, осталися лише темні мільйонові маси – малороси – без політичних аспірацій і національного проводу. Слабке культурно-освітнє відродження, на думку Москви, це ніяка загроза для великої імперіяльної московської могутности, – впрочім пильне око російського жандарма бачно та чуйно глядiло на кожний клаптик української землі і заглядало в кожний куточок української душі.

З вибухом великої революції український нарід семимилевими кроками прямував до національного і політичного відродження. Росіяни в Україні та Росії зустріли наш національний рух спочатку з великим здивуванням, легковаженням та насмішками; після короткого часу почали вони серйозно глядіти на наше відродження, навіть хвалити нашу силу, організованість і втримування порядку, ладу та безпеки в країні, як і боєздатности й дисципліни у військових частинах з перевагою українців на фронті і поза ним. Вони не дуже радо дивилися на такий розвиток подій в Україні, але не мали сили придушити визвольний масовий український рух.

Антиреволюційні російські елементи, не знайшовши підґрунтя і сил до боротьби з революцією та за відновлення старорежимної російської імперії у себе на півночі, заплянували перенести центр боротьби в Україну, яка своїми людськими ресурсами і природними багатствами могла дати запоруку в осягненні наміченої цілі. Вже восени 1917 р. починається наплив російських діячів і генералів в зросійщену Україну, особливо до Києва, щоб її опанувати і зробити пляцдармом боротьби за відновлення імперії і вдержання воєнного західного фронту. Були плани перенести в Україну навіть головну станицю Верховного Командування і осідок Центрального Правительства. Уважаючи український рух за переходове явище, з яким легко можна буде впоратись по осягненні наміченої мети, російські реставратори, не маючи сили зліквідувати того руху, почали толерантно до нього ставитись, та навіть використати український військовий рух для своїх цілей. Такі визначні генерали, як Брусілов, Ґутор, Духонін, Корнілов, що командували фронтом або арміями, не ставили перешкоди українізації армії, веденої Центральною Радою; вони їх піддержували. Москалі крізь пальці гляділи на творення української армії, і незалежно від того почав творити на власну руку українську армію командант 34-го армійського корпусу Ґен. П.П.Скоропадський, що стояв на південно-західнім фронті і складався в переважаючій більшості з українського вояцтва.

Як творив ґен. Скоропадський перший український Корпус? Про це треба трохи точніше написати, щоби розвіяти легенду, що Ґен. Скоропадський був великим творцем української армії і будівничим самостійної України держави. При розповіді буду головно опиратись на особисті спомини самого ґен. Скоропадського[1]. Він досить правильно насвітлює і пізнішу конспіраторську свою діяльність і дає підставу до кращого зрозуміння його гетьманської діяльности.

Гетьман П.СКОРОПАДСЬКИЙ з прем'єр-міністром Ф.ЛИЗОГУБОМ та офіцерами. Київ, 1918 р.

Ім'я ґен. П.Скоропадського було невідоме серед творців українського руху; вигринуло воно щойно в часі революції, себто українізації армії. На доручення Центральної Ради звернувся до ґен. Скоропадського комісар Ц. Р. при штабі фронту В.Скрипчинський, за згодою головнокомандуючого ґен. Гутора, з пропозицією взяти участь в українізації 34-го армійського корпусу, ґен. Скоропадський відповів неґативно такими словами: "Я люблю Україну, але я замало знаю і зовсім не співчуваю українському соціялістичному руховi. Я пан, а цей рух іде проти панів, і я ніколи не можу об'єднатись з провідниками цього руху".

Без сумніву, Скоропадський любив Україну – як усі інші російські і зросійщені аристократи – як територію, з якою в'язали їх безмежні земельні багатства, що були джерелом їх роскішного життя. Скоропадський мав свої політичні пляни, які йшли в розріз з цілим визвольним демократичним рухом, і не бажав "змішуватись з прихильниками Центральної Ради"; коли навіть контактувався з українськими демократами чи установами, то робив це під наказами своїх зверхників, або коли того вимагали його пляни і інтереси. Отже, у справі українізації армії він вияснив її і в штабі головном. фронтом ґен. Гутора, і в штабах армій ґен. Салівачева і Духоніна, і в Києві і довго сумнівався, чи він цим повинен займатися. Щойно 7-го липня 1917 р., коли головнокомандуючим фронтом став ґен. Корнілов і положення на фронті ставало дуже критичне й треба було рятувати його українським військом, тоді ґен. П.Скоропадський дістав категоричний наказ від ґен. Корнілова, головнокомандуючого південнозахідним фронтом, провести українізацію 34-го армійського корпусу. Скоропадський не виявляв охоти повинуватись цьому приказові, представляючи ген. Корнілову небезпеку для Росії від українського руху – "український корпус стане серйозним фактором в українському русі, з яким Росії прийдеться рахувати".

Ґен. Корнілов відповів Скоропадському: "все те пусте, головне війна. Треба брати все, що збільшує нашу силу. З Центральною Радою ми пізніше розрахуємося. Українізуйте корпус". (За Скоропадським).

Така денунціяція українського руху Скоропадським не переконала ґен. Корнілова, але приказ Корнілова українізувати корпус не приневолив Скоропадського до послуху.

Скоропадський поїхав ще шукати підтримки свого становища до командуючого VII армією ген. Салівачева (якому підпорядковувався 34-й корпус Скоропадського), але і той був теж противником українізації армії.

Ґен. Корнілов, бачучи опір Скоропадського, вислав йому 18 липня 1917 р. письмовий наказ, щоб до одного місяця перевів повну українізацію 34-го корпусу разом із шпитальними і допоміжними частинами. Від цього писемного приказу ґен. Скоропадський вже не міг відмовитися, це грозило б йому поважними наслідками, і взявся до українізації корпусу, але на ділі саботував цей приказ із повним розмислом. Він задержав у корпусі весь російський командний склад, не українізував гарматних, лазаретних та інших потрібних у війні частин – притім затримав багато вояків-росіян, яких мав відослати до 41-го російського корпусу. В саботуванні українізації піддержували Скоропадського два великі реставратори єдиної неділимої Росії і ненависники українського руху ґен. Денікін і Марков. Під їхнім впливом Скоропадський вимагав від Корнілова всіх розпоряджень на письмі (а не телефоном, як це було заведено). Коли ґен. Корнілова з причини невдалого виступу проти соціялістичного уряду Керенського усунено з командування і арештовано – Скоропадський відразу припинив дальшу українізацію корпусу. Наслідником ґен. Корнілова став ґен. Володченко, який визнав Центральну Раду за краєву владу України і перший український корпус з ґен. Скоропадським перейшов під розпорядження Ґен. Військового Секретаріяту при Центральній Раді, на чолі якого був С.В.Петлюра. В корпусі прийшло дуже швидко до непорозумінь, хаосу і розрухів між російським командним складом і вояцтвом та свідомим українським елементом. Молодші українські старшини і свідоме вояцтво рішуче домагалися спрямування корпусу на Київ; большевицькі банди почали грабувати Лівобережну Україну і винищувати все українське. Скоропадський рішуче тому противився, пояснюючи, що корпус має йти зі свого місця постою на фронт. Але покищо немає достатньої кількости молодших старшин і належного заосмотрення у взуття і одіж. Коли ж Скоропадський одержав з Секретаріяту Військових Справ усе те, що бажав, і наказ від своєї верховної команди виїхати 5 листопада 1917 р. на фронт, тоді викрутився від виїзду на бойовий фронт, оправдуючися, що корпус відмовляється йти на фронт, і корпус є потрібний для охорони ладу і порядку на Поділлі та частинно на Волині, зокрема ще тому, що II Гвардійський корпус опустив фронт і почав грабувати і винищувати вогнем і мечем двори поміщиків. Командуючий фронтом ген. Володченко запропонував Скоропадському їхати до Ґен. Секретара Військових Справ С.В.Петлюри за новими розпорядженнями. Петлюра і Скоропадський домовилися, що одна дивізія корпусу піде на фронт (104) а інша (153) буде призначена на Київщину – як цього бажав Скоропадський. Головнокомандуючий фронтом на це погодився.

Чи не слід дивуватися ген. секретареві військових справ С.В.Петлюрі, що повірив облесливим словам ґен. Скоропадського про конечність залишити його на Київщині – хіба ж він знав, і повинен був знати про вельми вороже відношення Скоропадського до питання творення української армії і труднощі, роблені ґен. Корнілову при українізації першого українського корпусу, й врешті про його заяву комісарові Скрипчинському, що він не співчуває українському руховi, який іде проти панів, і він ніколи не об'єднається з провідниками того руху. Але, якби навіть Петлюра і не знав про це, то самі викрути і події в корпусі повинні були стримати його від такого великого довір'я, яке оказав Скоропадському (зазначує у своїх споминах, що Петлюра, доручаючи йому оборону цілого Правобережжя, віддав під його командування всі українські і неукраїнські військові частини).

Того саме і хотів Скоропадський, в нього зроджувалася вже тоді думка знищити Центральну Раду з її соціялістичним урядом, зліквідувати українську народну республіку та стати диктатором України – очевидно до часу відновлення старої російської імперії.

Мимоходом кажучи, Скоропадський, вхопивши в свої руки пізніше диктаторську владу, винагородив Петлюру – вже як суспільного діяча, а не військовика – за оказане йому довір'я, тримісячною тюрмою без суду і навіть без ніяких судових доходжень.

1 Спомини Скоропадського, поміщені в "Хліборобській Україні".

Фрагмент із книги М.Школьника "Павло Скоропадський та його гетьмування".

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ВЕЛИКИЙ БУДІВНИЧИЙ

Історична записка з приводу анафеми на гетьмана Івана Мазепу

Митрополит ДИМИТРІЙ (РУДЮК)

Всупереч негативним відгукам про Мазепу російських істориків, які характеризують його як зрадника, честолюбного, підступного й хитрого чоловіка, позитивну оцінку гетьмана подає А. Старчевський у книзі "Справочный энциклопедический словарь". Автор пише, що Мазепа мав високу освіту, "приємний зовнішній вигляд, умів приваблювати до себе польських дам, мав швидкий розум та здібність спостерігати за вчинками людей, розгадувати їхні задуми; найвищою мірою був спритним та обережним". Коли Мазепа вперше зустрівся з Петром I, то справив на нього таке сильне враження, що, незважаючи на численні доноси, російський цар до кінця не мав жодних сумнівів у відданості гетьмана і, коли дізнався про перехід Мазепи на бік шведського короля, то впав, як тоді писали, у "великое удивление".

Гетьман Іван Мазепа мав уроджені державницькі здібності, дипломатичний хист. Він знав усі слабкі сторони гетьманської влади, враховував помилки своїх попередників. Він належно оцінив песимістичний світогляд козацької старшини, сповнений зневіри та пригнічений внаслідок Руїни. Мазепа докладав максимум зусиль, щоб втримати доручену йому владу – "як лев, як вовк, як лис" – писав у своїх спогадах Григорій Орлик, а Ілля Борщак додавав: "I він добре захищав свою владу, найчастіше, правда, як лис". Жоден гетьман, окрім Богдана Хмельницького (який передчасно помер), не володів так довго гетьманською булавою, як Мазепа. Тому в Україні говорили: від Богдана до Івана не було гетьмана. Головною заслугою Івана Мазепи було те, що за його гетьманства в Україні припинилася багатолітня руїна – громадянська війна.

Мазепа був талановитим політиком. Він володів реальною ситуацією. Старався нейтралізувати вплив Москви, і ці його зусилля російські історики охарактеризували як вислугу й надмірну лояльність. Але коли український гетьман збагнув, що Петро I хоче ліквідувати Гетьманщину, то відразу вирішив об'єднатися з могутньою на той час Швецією, щоб забезпечити краще становище для українського народу. Договір Івана Мазепи з Карлом XII виходив з історичної традиції союзу України і Швеції, яка склалася від часів гетьманування Богдана Хмельницького та Івана Виговського, і ще жила у пам'яті тодішньої козацької старшини. Гетьман шукав повної незалежности для України, повернення давніх козацьких прав і привілеїв. Про це яскраво засвідчило підписання другого україно-шведського договору 8 квітня 1709 року у Великих Будищах, коли до Мазепи приєдналися запорожці.

Перехід Івана Мазепи на бік Швеції історики оцінили не як зраду, але як хід великого державного мужа та українського патріота. Навіть царський фаворит князь Олександр Меншиков відразу зрозумів і оцінив політичне значення кроку гетьмана. Він був змушений визнати у своєму листі до Петра I 27 жовтня 1708 року: "Понеже когда он сее учинил, то не для одной своей особы, но и всей ради Украины". Тієї ж думки дотримувалися європейські історики, які прихильно ставилися до союзу Мазепи з Карлом XII. Німецький історик Отто Гайнц стверджує: "Було б запереченням самим у собі уважати майже сімдесятилітнього бездітного гетьмана за безхарактерного авантюриста чи зрадника. Коли б йому потрібно було виходити із особистих корисливих цілей, то він не наражав би себе на небезпеку. Переговори, які вів Мазепа з королем польським Станіславом Лещинським, мали на меті за допомогою шведського короля звільнити з-під московського ярма та з'єднати всю Україну, що було природним прагненням тодішньої національної української політики".

Гетьман Іван Мазепа – будівничий Української Православної Церкви

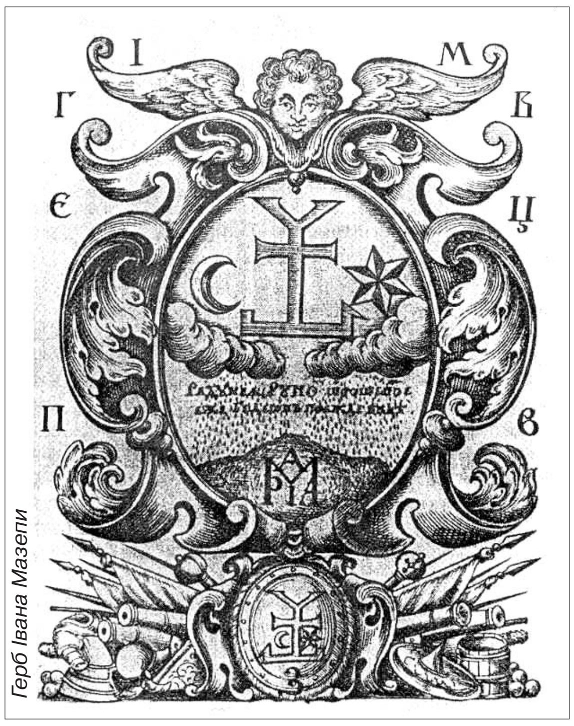
"Єгда припомню много діл єго благих" (Святитель Димитрій Туптало, митрополит Ростовський).

Продовження.
Початок у минулому числі.

Гетьман Іван Степанович Мазепа-Калединський походив з давнього українського роду православних шляхтичів, який вирізнявся великою побожністю. Дата його народження досі залишається спірною, однак найбільш правдоподібним видається 20 березня 1639 року. Згодом овдовіла мати Мазепи, Марія-Магдалина, стала ігуменею православного Свято-Вознесенського жіночого монастиря, а сестра Олександра й тітка Анастасія Бобрикевич – черницями. З роду Мазепиних свояків Горленків вийшов святитель Йоасаф, єпископ Білгородський.

Іван Мазепа від самого початку свого гетьманування дбав про добрий стан українського православ'я, витрачав значні кошти – особисті й державні – на будівництво соборів та храмів. У своїх взаєминах з Православною Церквою Мазепа намагався наслідувати традицію княжої доби, коли Держава і Церква перебували у гармонійних відносинах, що їх історики охарактеризували як симфонію. Князі будували храми, засновували патрональні монастирі, щедро обдаровуючи їх землями та селами. Цих принципів дотримувалися православні князівські династії і шляхта в Україні XIV–XVII століть, хоча багато давніх православних князівських родів уже на початок XVII століття покатоличилися. Денаціоналізація українського політичного й церковного життя робила своє. Але поступово на захист Церкви стало козацтво на чолі зі своїми гетьманами. Так діяв Петро Конашевич-Сагайдачний, який брав безпосередню участь у відновленні православної ієрархії 1620 року. Так чинив Богдан Хмельницький та деякі його наступники.

В добу гетьманування Івана Мазепи опіка над Православною Церквою настільки закріпилася, що письменник і богослов Феофан Прокопович у своїй драмі "Володимир" 1705 року прямо говорить, що під Володимиром треба розуміти Івана Мазепу: "Це ж бо дім Володимира, це ж бо Володимирові діти, народжені від нього святим хрещенням, що більше за всіх і найкрасніше видно на тобі, ясновельможний пане, ктиторе і добродію наш... Зри себе самого у Володимирі, зри у видовищі цьому, як у дзеркалі, свою хоробрість, свою славу, свій союз любові з монаршим серцем, своє правдиве добролюб'я, свої щирі до православної апостольської, єдиної церкви кафоличної, віри нашої ревність та дбання".

Герб Івана Мазепи

Гетьман Іван Мазепа був ревним захисником Православної Церкви. У своєму універсалі від 22 липня 1690 року він наголошує, що особисто опікується православним Київським митрополитом "по должности нашой реиментарской повиннисмо о належитом пастира своего вихованню усердним промишлъляти старанемъ". Митрополити Київські Варлаам Ясинський та Йоасаф Кроковський були обрані завдяки його старанням. У всіх своїх заходах вже підстаркуватий Київський митрополит Варлаам Ясинський спирався на підтримку гетьмана Мазепи, який чудово розумів велику роль незалежної та сильної Церкви у реалізації своїх політичних планів. У статті "Гетьман і митрополит. Співпраця Держави та Церкви за часів Варлаама Ясинського" Д.Беркофф згадує про стосунки гетьмана й митрополита у сфері захисту України, в царині дипломатії й у впорядкуванні внутрішнього життя Української Церкви. "При цьому, – зазначає автор, – і Мазепа і Ясинський обстоювали симфонічні стосунки між Церквою та Державою, тобто були цілком свідомі їхньої окремішности та виступали за гармонійну співпрацю Церкви й Держави, кожної у власній сфері впливу".

Гетьман безпосередньо брав участь у виборах Чернігівського архієпископа Іоана Максимовича. Про це ми дізнаємося з літопису Самійла Величка, який подає детальний опис виборів нового святителя землі Чернігівської. Така активність ясновельможного пана гетьмана в церковних справах не могла бути розтлумачена як втручання в життя Православної Церкви. Дослідник Валерій Шевчук з цього приводу зазначає: "Звісно, це чинилося не у формі тиранічного наказу, так практикував Петро I, але за вибором світських та духовних, як це й було в українських звичаях: воля ж гетьмана при цьому була не тільки коригуючою, але й схвалюючою".

Іван Мазепа також опікувався і нижчим духовенством, підтримував ігуменів монастирів. Найбільшу увагу гетьман приділяв Києво-Печерській лаврі. На посаду архимандрита він поставляє активного дорошенківця, генерального суддю Михайла Вуяхевича, а після нього на цю ж посаду радить обрати Йоасафа Кроковського. За свідченням літописця Самійла Величка, архимандрита Києво-Печерської лаври Мелетій (Михайло Вуяхевич) "був обраний вільною елекцією та голосами всієї братії". Але це сталося без відома патріарха Московського Адріана. І хоч останній гнівався, але вдіяти нічого не міг. У жовтні 1691 року, внаслідок листування з Мазепою, патріарх дав згоду на цей вибір. Ця картина показова "для розуміння політики гетьмана в церковних справах. Отже митрополит – його прихильник, архимандрит Печерський – його людина, архієпископ Чернігівський – представник роду, який він узяв під особливу оборону і протекцію".

Серед духовних побратимів гетьмана Івана Мазепи ми бачимо чималу кількість православних ієрархів, настоятелів монастирів та духовенства: митрополита Рязанського Стефана Яворського, митрополита Київського Йоасафа Кроковського, митрополита Ростовського Димитрія Туптала, архієпископа Чернігівського Лазаря Барановича, архієпископа Чернігівського Феодосія Углицького, архієпископа Чернігівського, потім митрополита Тобольського, Іоана Максимовича, Переяславського єпископа Захарія Корниловича, ігумена Троїцького Києво-Кирилівського монастиря Інокентія Монастирського, настоятеля Крупницького Батуринського монастиря архимандрита Гедеона Одорського, настоятеля Єлецького монастиря архимандрита Никона, кафедрального казнодія, префекта Чернігівського колегіуму, майбутнього архієпископа Антонія Стаховського, ігумена Домницького монастиря Варлаама Василевича, ігумена Густинського монастиря Прокопія Калачинського, ієромонаха Леонтія Боболинського, відомого гравера, іконописця Інокентія Щирського, митців Олександра й Леонтія Тарасевичів і багатьох інших інтелектуалів України того часу.

Всіляко підтримуючи Православну Церкву, гетьман Іван Мазепа піклувався про свободи та вольності православних на правому боці Дніпра, боронив автономію Київської митрополії, прагнув, як стверджує професор, протоієрей Юрій Мицик, повернути її під юрисдикцію Константинопольського патріарха. Адже ця думка потім виринає у преамбулі до Конституції Мазепиного наступника – Пилипа Орлика: "А для більшого впливу чільного у Малій Русі Київського митрополичого престолу і задля зручнішого управління духовними справами нехай найясніший гетьман доб'ється по звільненню нашої Вітчизни з-під московського ярма для провінції, що йому наділена, надана і довірена та для довколишніх земель від апостольського Константинопольського престолу первісної екзаршої влади. Таким чином відновляться колишні стосунки і синівський послух нашої Вітчизни отому апостольському Константинопольському престолові, що його євангельською проповіддю наша Вітчизна удостоїлася просвітитися і утвердитися у святій вселенській вірі".

Найбільшим досягненням гетьмана Івана Мазепи стала його меценатська діяльність у будівництві та відновленні православних соборів і храмів. Недаремно в історії церковної архітектури є період мазепинського бароко, який припадає на кінець XVII – початок XVIII століть: "Гетьман витрачав великі кошти на будівництво величних соборів, що пережили віки, але не збудував собі жодного палацу, який був би спроможний змагатись у розкошах з палацами Меншикова й Петра I. Його уявленню про комфорт відповідали звичайні кам'яниці, які за своїм планом мало чим відрізнялися від традиційного народного житла, а простіше кажучи – селянської хати".

В одному документі, що показує Івана Мазепу як щедрого жертводавця і мецената, ми знаходимо чималі суми видатків на будівництво соборів і церков, дзвіниць і монастирських мурів, на придбання книг та церковного начиння. 1709 року, одразу після смерті Івана Мазепи, між його небожем по сестрі Станіславом Войнаровським і козацькою старшиною виникла суперечка за гетьманський спадок. Для її вирішення шведський король Карл XII створив комісію, яка кілька днів розглядала цю справу. Вивчаючи латинські акти цієї комісії у Львівській частині Бібліотеки Оссолінеуму, професор Михайло Возняк натрапив на документ, цікавий з погляду меценатської діяльности гетьмана Івана Мазепи. У ньому зазначено точні видатки та пожертви на різні благодійні цілі: "Не доказуємо чогось протилежного й не перечимо, що ясновельможний гетьман мав доходи тільки для своєї особи, але знаємо також добре, що він розкинув і видав їх щедрою рукою у побожному намірі на будову багатьох церков і монастирів, на милостині, на позолочення бані Печерської церкви й на відбудову монастиря св. Сави в Палестині. Промовчуємо багато побожних і милостинних учинків згаданого гетьмана, не можемо того одного поминути мовчанкою, що він саме перед теперішнім повстанням – уже другий рік минає – вислав до Гробу Спасителя на гору Синай, на св. гору Афон і до інших святих місць Палестини тридцять тисяч дукатів, поменшуючи".

Далі буде.

ЛІТЕРАТУРА БЕЗ КОРДОНІВ

ЧИ ЦІКАВА СВІТОВІ УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ?

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Анета КАМІНСЬКА

Минулого четверга в київській книгарні "Є", проїздом на літературний фестиваль "Харківська барикада", гостювали польські поети Анета Камінська і Ян Капелла. Нібито ж столичну літературну публіку не здивуєш гостями з-за кордону – читання за участю іноземних авторів у Києві відбуваються не те щоб надто часто, та принаймні регулярно, – однак ця зустріч дає черговий привід розмислити не лише про суголосність творчих пошуків в українській та інших європейських літературах, але й про приступність (чи радше малоприступність) української літератури для європейського читача. Привід цей дає передовсім Анета Камінська, яка в себе на Батьківщині відома не лише як чудова поетка, а і як блискучий перекладач з української.

Утім, на київську публіку Анета передовсім справила незабутнє враження читанням власних поезій із нової збірки, яку вона називає "інтертекстуальною" – композиція цієї книжки, оформлення, добір текстів і навіть добір шрифтів продумані таким чином, щоби справляти враження інтернетного онлайн-спілкування з читачем. Такі речі нині доволі популярні – проте все залежить від того, наскільки талановито вони зроблені й чи маємо ми справу зі справжньою поезією, чи просто з грашкою. В Анети ж про грашку не йдеться – її поезія напрочуд філологічна, евфонічна (із вишуканим звукописом), одночасно новаторська й витримана в рамцях найкращих традицій сучасного європейського поетичного письма. А вже те, як поетка її читала, просто зачаровувало – вона робила особливий наголос на звукописі й повторах, і це справляло враження дивовижної гармонії! Український письменник Юрко Іздрик тут же читав українські переклади цих текстів, виконані Маріанною Кіяновською – і здавалося, що або це зовсім інші тексти, або ж ті переклади не зовсім вдалі. Але ж ні: я відтак спеціально взяв оригінали й переклади, доволі прискіпливо їх порівняв, і виявилося, що вся справа в неповторній манері читання самої Анети. До речі, добру поезію все ж найкраще читати "очима", ніж слухати – навіть у найкращому виконанні, – бо з особистого спілкування з текстом відкриваєш набагато більше...

Якщо Анета Камінська – представниця молодого покоління в сучасній польській літературі, то Ян Капелла – наймолодшого. У себе на Батьківщині він дуже популярний передовсім у студентському середовищі, і це не дивно – його тексти доволі відверті, часом навіть епатажні, а ще виразно насичені соціальною тематикою, як то кажуть, "виражають нерв" нинішнього східноєвропейського суспільства. Із виступу Яна український слухач міг легко зробити висновок про те, що наймолодша українська (покоління "двотисячників") і польська поезія надзвичайно близькі за тематикою, напрямами творчого пошуку, навіть ідеями. Це було особливо помітно, бо українські переклади віршів Яна (виконані знову ж Маріанною Кіяновською) читав поет-"двотисячник" Богдан-Олег Горобчук; а відтак він читав і власні тексти, які з Яновими виявилися настільки співзвучні змальовуванням відвертих сцен відвертою лексикою, що відома поетка й критик Богдана Матіяш, яка вела вечір, не змогла втриматися від скрушної репліки з цього приводу...

А протягом другої частини зустрічі Анета Камінська виступала в ролі перекладача, і це було особливо цікаво. Українські поети Мар'яна Савка, Юрко Іздрик, Богдан-Олег Горобчук, Богдана Матіяш, Іван Андрусяк (ну, так, мені теж пощастило взяти в цьому доброму дійстві участь) і прозаїк Ксеня Харченко читали свої тексти рідною мовою, а відтак Анета демонструвала, як ці ж тексти звучать польською. Гадаю, що всі, хто прийшов це послухати, отримали неабияке задоволення не так від нас (ну, це зрозуміло), як від Анетиного читання й Анетиних інтерпретацій. Я ж пережив при цьому справді неповторне відчуття того, що для поета мати справді класного перекладача – велике щастя! І це щастя, у випадку з Анетою Камінською, доводиться пережити цілій плеяді сучасних українських поетів одразу кількох поколінь – від "постшістдесятника" Василя Голобородька й "вісімдесятниці" Оксани Забужко до наймолодших Катріни Хаддад чи того ж Горобчука. Всі ці автори увійдуть до антологій сучасної української поезії польської мовою, яку Анета готує до друку, – а наразі їхні тексти в Анетиних перекладах щедро публікує польська не лише літературна, а й загальнополітична преса. Я, скажімо, нещодавно був щиро подивований з того, що мій вірш у перекладі Анети Камінської раптом з'явився в авторитетній "Ґазеті виборчій"! Причому то була аж ніяк не політична, а така собі природничо-філософська лірика! Уявляєте в нас щось подібне в загальнополітичній періодиці? Я теж не уявляю... І, звісно, там був не лише мій текст – вірші багатьох сучасних українських поетів там з'являлися; тобто йдеться не про якийсь виняток, а про правило для польської преси друкувати такі речі!

Одне слово, все чудово, всі задоволені. Але постає одне дуже цікаве запитання: феномен перекладача Анети Камінської – це правило чи виняток? Себто, чому Анета взагалі взялася перекладати сучасних українських авторів? І чи багато є таких перекладачів в інших, принаймні європейських країнах? Отут уже радощі закінчуються й починаються суворі будні. Звісно, в тій же Польщі є ще Богдан Задура, польський поет українського походження, який багато перекладає українських поетів, передовсім середнього й старшого покоління. Є поодинокі зацікавлені люди в Сербії, Хорватії, Чехії, Росії... Але тенденції нема. Поміж тим, як бачимо на прикладі навіть цієї зустрічі з Анетою і Яном, сучасна українська поезія дуже суголосна з тим, що роблять наші європейські колеґи – а отже, потенційно цікава європейському читачеві. Поодинокі приклади "прориву" це підтверджують – скажімо, успіх перекладених на словацьку й чеську поетичних збірок чудового закарпатця Петра Мідянки...

А тенденції нема тому, що у нас уся ця справа віддана на поталу самим авторам, і більше нікому до цього діла нема. Автори ж різні бувають... Знаєте, як зацікавилася українською літературою польська поетка Анета Камінська, у роду якої взагалі немає українських коренів і яка ще кілька років тому й подумати не могла про те, що вивчить українську мову й перекладатиме з неї? Усе дуже просто: на одному з літературних фестивалів вона познайомилася й подружилася з українською поеткою Маріанною Кіяновською, яка багато й талановито перекладає сучасних польських поетів. А відтак подруга сказала подрузі: будеш перекладати! І все... Саме на таких контактах і тримається вся промоція нашої літератури в світі...

Ось коли в нас зможуть повноцінно запрацювати літературні аґенти; коли видавництва будуть зацікавлені (передовсім фінансово) в якомога ширшій промоції своїх авторів, а не просто забиратимуть у письменників авторські права на ті чи інші потенційно популярні тексти й "маринуватимуть" їх у себе, – тоді, може, справа й зрушиться з особистих контактів у бік чогось більш системного. І тоді, може, й держава дійде розуміння того, що необхідно популяризувати вітчизняну класику за кордоном. (Проте винятково класику; я категорично проти того, щоби держава в особі будь-якої своєї інституції, тим паче Спілки письменників, утручалася в те, хто, де й кого має перекладати чи видавати – а такі прецеденти були). Тут потрібне не монополізування, а навпаки – створення умов. Умов для того, щоби знайти друзів у різних країнах, навчити їх української мови й роботи з українською мовою – а вони вже хай самі вирішують, що з наших сучасних писань цікаве їхньому читачеві. Поки що цим займаються одинаки-ентузіасти – і це прекрасно, що вони є, та ще й такі талановиті, як Анета Камінська. Однак було би набагато більше користі, якби робили це стосовно сучасної літератури видавництва та літаґенти, а стосовно класики – спеціально підготовлені державні службовці.

ВІД АВТОРА

ДОЛЯ ЗРАДНИКІВ

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Вочевидь Чечня-Ічкерія залишається однією з найбагатостраждальніших точок на карті світу. Війна за незалежність закінчилася страшною поразкою, й у висліді керувати країною окупанти призначили тих, хто найдужче познущався з власного народу. І що ж тепер? Тепер ці зрадники винищують одні одних...

Свого часу чотири брати Ямадаєви – Руслан, Сулейман, Джабраїл і Бадруді – були помітними фігурами в чеченському русі опору. Проте 1997 року вони чомусь законфліктували з Шамілем Басаєвим і... перейшли на бік так званих федералів, а називаючи речі своїми іменами – на бік російських окупаційних військ. Та не просто перейшли, а так затято, люто й криваво почали воювати проти недавніх соратників, що їхні "подвиги" помітили аж у Кремлі, удостоївши Джебраїла, Руслана й Сулеймана ганебного для чеченця звання "герої Російської Федерації". Руслан навіть став депутатом Держдуми Росії, де очолював... комісію з депутатської етики. Ну, в тій країні завжди були дуже своєрідні уявлення про етику...

Тим часом троє інших братів Ямадаєвих командували спецназом "Восток", підпорядкованим російському ҐРУ, й "відзначилися" нападами на мирні чеченські села в уже нібито майже мирні часи – під приводом "зачистки від бойовиків". Цим у сучасній Чечні, зрештою, нікого не здивуєш – подібним досі активно займаються й загони, підпорядковані нинішньому так званому президентові окупованої республіки Рамзану Кадирову.

Фактично і одні й інші – це леґалізовані окупаційною російською владою озброєні злочинні угруповання. І їм, вочевидь, стало в маленькій Чечні по закінченні війни "затісно". Тож рік тому бойовики "Востока" раптом блокували кортеж Кадирова. Навіщо – так і зосталося загадкою, проте у відповідь "кадировці" оточили базу "Востока", а сам Кадиров звинуватив братів Ямадаєвих у вбивствах і викраденнях людей (ніби його "орли" займалися чимось іншим). "Федерали" стали на бік Кадирова, і братів Ямадаєвих відсторонили від командування і оголосили в розшук.

Утім, ніхто особливо й не ховався – вже за кілька місяців "Восток" під командуванням братів Ямадаєвих узяв участь... у нападі Росії на Грузію, і розшук одразу ж припинили. Отак це робиться в сучасній Росії!

Проте історія на цьому не закінчилася. Восени Руслана Ямадаєва, вже екс-депутата, розстріляли в самісінькому центрі Москви, буквально під кремлівською стіною. Тим часом на його брата Сулеймана теж було вчинено кілька замахів, однак невдалих, тож він вирішив терміново еміґрувати й поселився в Дубаї, аж у Арабських Еміратах. Однак тих, кому він перейшов дорогу, це не зупинило – нещодавно група кілерів учинила напад на будинок Ямадаєва, спробувала без зайвого галасу знешкодити охоронців, та хоча це й не вдалося і зчинилася перестрілка, Сулейман Ямадаєв усе ж був холоднокровно розстріляний...

Кому вигідна ця смерть? Можливо, Кадирову, котрий таким чином позбувається суперників, на яких Москва рано чи пізно змогла б його замінити на посаді президента. А можливо, й Кремлеві – адже Ямадаєвим відомо надто багато такого, про що Москва воліла б не поширюватися...

Зрештою, доля тих, хто зрадив рідний народ, воював проти рідного народу, знущався з рідного народу, зазвичай саме такою й буває...

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9